

Grundlagen

Grundlagarna är det viktigaste skyddet för allas fri- och rättigheter. Vi vill ha en författningsdomstol som ser till att inga beslut i riksdag eller regering strider mot grundlagen.

I många länder går utvecklingen just nu bakåt och demokratin försvagas. Så ser det inte ut i vårt land, men vi ska inte tro att det aldrig kan hända här. Därför behövs starka grundlagar som skyddar demokratin och våra fri- och rättigheter. Sverige bör också göra som i andra länder och ha en författningsdomstol som ser till att nya lagar inte bryter mot grundlagen.

Starka grundlagar skyddar demokratin

Grundlagar är det viktigaste skyddet mot maktmissbruk och godtycke. Därför har liberaler i alla tider arbetat för starka grundlagar. I dag är Sverige en av världens mest stabila demokratier, men vi är inte immuna. Därför behövs en författningsdomstol som bevakar att riksdagen fattar beslut som stämmer med grundlagarna. I många länder är en författningsdomstol ett viktigt skydd för rättssäkerheten. Så borde det vara också i Sverige.

I länder som Polen och Ungern har regeringarna ändrat lagarna för att öka den politiska kontrollen över domstolarna. Men i en rättsstat måste domstolarna stå fria från politisk styrning. För att garantera domstolarnas oberoende vill vi täppa till luckor i lagen.

Bland annat borde det finnas en grundlagsregel om antalet domare i landets två högsta juridiska instanser, Högsta domstolen och Högsta förvaltningsdomstolen. Då skulle inte en auktoritär regering kunna styra domstolarna genom att stoppa in ett stort antal regimtrogna domare.

I dag finns möjlighet att personrösta genom att kryssa en kandidat på valsedeln, men för att kryssen ska ha effekt måste minst 5 procent rösta på en och samma kandidat. Den höga tröskeln gör att få kandidater blir personvalda. Dessutom är systemet orättvist genom att det blir mycket svårare att samla tillräckligt många kryss i en stor valkrets. Därför vill vi sänka gränsen i personvalet så att fler väljares personkryss får effekt.